

Επιπτώσεις στην υγεία από τον αμίαντο

Εάν απασχολείτε άτομα που η εργασία τους συνεπάγεται έκθεση στον αμίαντο θα πρέπει:

- να ακολουθείτε την καλύτερη πρακτική (όπως αναφέρεται στον οδηγό).
- να εξασφαλίζετε ότι είναι κατάλληλα εκπαιδευμένα και ενημερωμένα για τους κινδύνους.
- να εξασφαλίζετε ότι υπάρχει αποτελεσματική επικοινωνία (π.χ. ότι δεν δυσχεραίνεται λόγω γλώσσας).
- να εξασφαλίζετε ότι κατανοούν πόσο σπουδαία είναι η ελαχιστοποίηση της έκθεσης.
- να παρέχετε πληροφορίες σχετικά με τους αυξημένους κινδύνους από το συνδυασμό καπνίσματος και έκθεσης στον αμίαντο για να ενθαρρύνετε τους καπνιστές να σταματήσουν το κάπνισμα.
- να τηρείτε τους εθνικούς κανονισμούς σχετικά με την εργασία που συνεπάγεται έκθεση στον αμίαντο.

Αμιαντούχα υλικά

Εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα των οποίων η εργασία συνεπάγεται πιθανότητα έκθεσης σε αμιαντούχα υλικά (όπως οι προαναφερόμενες εργασίες), θα πρέπει:

- να προσφέρετε την κατάλληλη εκπαίδευση ώστε τα άτομα αυτά να μπορούν να αναγνωρίζουν τα υλικά που ενδέχεται να περιέχουν αμίαντο και να γνωρίζουν τι να κάνουν όταν και εφόσον συναντήσουν ύποπτα αμιαντούχα υλικά.
- να διαθέτετε σωστές και αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με την παρουσία ή την απουσία αμιαντούχων υλικών, π.χ. από τα σχέδια του κτιρίου ή/και τον αρχιτέκτονα του κτιρίου (ορισμένα κράτη μέλη απαιτούν από τον υπεύθυνο του κτιρίου να προσκομίσει κατάλογο των αμιαντούχων υλικών του κτιρίου).
- να εξασφαλίζετε τη σωστή τήρηση αρχείων των υλικών που επιβεβαιωμένα περιέχουν ή δεν περιέχουν αμίαντο (π.χ. από την εταιρεία σας ή από τον ιδιοκτήτη του κτιρίου).
- να παρέχετε γραπτές πληροφορίες σχετικά με το χώρο όσον αφορά την παρουσία γνωστών αμιαντούχων υλικών, καθώς και μια έκθεση απογραφής του αμιάντου και προειδοποιητικά σήματα, όπου ενδείκνυται.
- να παρέχετε γραπτές οδηγίες σχετικά με τις διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται όταν συναντώνται απροσδόκητα αμιαντούχα υλικά (σύμφωνα με τις συστάσεις των κεφαλαίων 9 και 10).

Εκτίμηση κινδύνου και σχέδιο εργασίας πριν από την ανάληψη των εργασιών

Εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα που η εργασία τους συνεπάγεται διατάραξη αμιαντούχων υλικών, θα πρέπει:

- να διαθέτετε γραπτή εκτίμηση κινδύνου και γραπτό σχέδιο εργασίας για κάθε θέση εργασίας·
- να εξασφαλίζετε ότι η εκτίμηση κινδύνου λαμβάνει υπόψη τα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου χώρου και τις δραστηριότητες και περιλαμβάνει μια επαρκή βάση για την εκτίμηση της πιθανής έκθεσης·
- να εξασφαλίζετε ότι η εκτίμηση κινδύνου εκτιμά την έκθεση όλων όσοι ενδέχεται να εκτεθούν (π.χ. εργάτες, στεγαζόμενοι, άλλοι εργολάβοι κ.λπ.)·
- να εξασφαλίζετε ότι το σχέδιο είναι επαρκώς αναλυτικό και ότι αφορά το συγκεκριμένο χώρο και δραστηριότητες·
- να περιλαμβάνετε στο σχέδιο τυχόν προπαρασκευαστικές εργασίες (π.χ. πριν από την τοποθέτηση περιβλήματος)·
- να περιλαμβάνετε στο σχέδιο ένα σαφές διάγραμμα, που να δείχνει πώς είναι τοποθετημένος ο εξοπλισμός (π.χ. περίβλημα, αεροστεγείς θάλαμοι, μονάδα απορρύπανσης, μονάδες αρνητικής πίεσης, διαδρομή απομάκρυνσης των απορριμμάτων και κάδος απορριμμάτων ασφαλείας)·
- να ζητάτε τη γνώμη των εργατών που έχουν την πρακτική γνώση για να εξασφαλίζετε ότι η εκτίμηση κινδύνου και το σχέδιο εργασίας είναι ρεαλιστικά·
- να εξασφαλίζετε ότι αντίγραφα της εκτίμησης κινδύνου και του σχεδίου εργασίας είναι διαθέσιμα στο χώρο των εργασιών και για εκείνους που εκτελούν τις εργασίες·
- να εξασφαλίζετε ότι η εκτίμηση κινδύνου και το σχέδιο εργασίας εξηγούνται στους εργαζομένους και σε οποιονδήποτε άλλο επηρεάζεται από τις εργασίες·
- να εξασφαλίζετε ότι παρέχονται αντίγραφα της εκτίμησης κινδύνου και του σχεδίου εργασίας στην υπηρεσία ελέγχου της εφαρμογής του νόμου, εάν αυτό απαιτείται από την εθνική νομοθεσία·
- να περιλαμβάνετε διαδικασίες αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιγράφονται στο τμήμα 5.1).

Διαδικασία λήψης αποφάσεων

Εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα που η εργασία τους συνεπάγεται πιθανώς διατάραξη αμιάντου, θα πρέπει:

- να καταρτίσετε εκτίμηση κινδύνου για τη συγκεκριμένη εργασία·
- να ακολουθήσετε όλη τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για να αποφασίσετε ποιος είναι ο ενδεδειγμένος τρόπος δράσης (δηλαδή για να αποφασίσετε είτε την αφαίρεση του υλικού είτε την ασφάλισή του και τη διατήρηση και διαχείρισή του επιτόπου· τέλος, εάν η εργασία υπόκειται σε γνωστοποίηση)·
- να καταρτίσετε και να τηρείτε γραπτά αρχεία του τύπου του υλικού (π.χ. ψεκασμένη επικάλυψη ή μονωτική πλάκα ή αμιαντοσιμέντο) και της κατάστασής του (π.χ. παρατηρήσεις σχετικά με το είδος και το σημείο της φθοράς, χρησιμοποιώντας φωτογραφίες όπου είναι δυνατόν)·
- να τηρήσετε αρχείο των στοιχείων που χρησιμοποιήσατε για να εκτιμήσετε την πιθανή συγκέντρωση για την εκτίμηση κινδύνου·
- να τηρήσετε αρχείο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων (π.χ. πώς απαντήθηκαν οι ερωτήσεις στα σχετικά λογικά διαγράμματα ροής)·
- να σχεδιάσετε την εργασία με πρόβλεψη δειγματοληψίας του αέρα, εάν τα στοιχεία για τις πιθανές συγκεντρώσεις από τέτοιες εργασίες δεν είναι ισχυρά.

Εκπαίδευση

Εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα των οποίων η εργασία συνεπάγεται πιθανότητα έκθεσης σε αμιάντο, θα πρέπει:

- να τους παρέχετε επαρκή αρχική εκπαίδευση, όπως περιγράφεται παραπάνω, πριν αναλάβουν τις εργασίες·
- να αξιολογείτε τις ανάγκες επανεκπαίδευσης μία φορά τουλάχιστον ετησίως και σε περίπτωση αλλαγής των διαδικασιών ή του είδους της εργασίας, τηρώντας αρχείο της αξιολόγησης·
- να οργανώνετε τακτική καθοδήγηση ειδικά για την κάθε εργασία (μπορεί να ονομαστεί και εκμάθηση των εργαλείων), ιδίως εάν υπάρχουν ασυνήθιστα χαρακτηριστικά σε σχέση με μια συγκεκριμένη εργασία·
- να οργανώνετε την εκπαίδευση μέσω ενός ειδικευμένου φορέα εκπαίδευσης προσωπικού (δηλαδή μέσω ενός οργανισμού ή ατόμου με γνώση των σωστών διαδικασιών και καλή εργασιακή πρακτική και με εκπαιδευτικές δεξιότητες)·
- να εξασφαλίζετε ότι ο κάθε εκπαιδευόμενος εκπαιδεύεται σε γλώσσα που κατανοεί επαρκώς·
- να τηρείτε αρχεία με τους κύκλους εκπαίδευσης που ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και να είναι διαθέσιμα τα αρχεία αυτά για το κάθε άτομο στο εργοτάξιο·

- να εξασφαλίζετε σωστή επίβλεψη στο εργοτάξιο και στενή επίβλεψη των εργατών που εκπαιδεύτηκαν πρόσφατα.

Εξοπλισμός

Εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα που η εργασία τους προϋποθέτει τη χρήση του εξοπλισμού που περιγράφεται εδώ για εργασίες με αμίαντο, θα πρέπει να εξασφαλίσετε ότι:

- έχει παρασχεθεί επαρκής εξοπλισμός σε καλή κατάσταση·
- ο εξοπλισμός διατηρείται σε καλή κατάσταση λειτουργίας, δηλαδή επιθεωρείται, συντηρείται και υποβάλλεται σε τακτικό έλεγχο (σέρβις)·
- τηρείται μητρώο επιθεωρήσεων και τακτικών ελέγχων·
- οι εργαζόμενοι έχουν εκπαιδευθεί για τον *κατάλληλο ρόλο, την εκλογή, την επιλογή, τους περιορισμούς και την ορθή χρήση του αναπνευστικού εξοπλισμού*·
- υπάρχει επαρκής εποπτεία ώστε να ελέγχεται ότι ο εξοπλισμός χρησιμοποιείται σωστά·
- ελέγχεται ότι τα μέσα ατομικής προστασίας της αναπνοής συντηρούνται και χρησιμοποιούνται σωστά.

Γενικές αρχές ελαχιστοποίησης της έκθεσης

Εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα που η εργασία τους συνεπάγεται πιθανώς διατάραξη αμιάντου, θα πρέπει:

- να παράσχετε επαρκή εκπαίδευση έτσι ώστε να μπορούν να αναγνωρίσουν ποιας έκτασης εργασία μπορούν να αναλάβουν όπως πρέπει με τους πόρους που διαθέτουν (βλέπε κεφάλαιο 7)·
- να παράσχετε εξοπλισμό για τις προαναφερόμενες ενέργειες, κατάλληλο για την περίπτωση·
- να οργανώσετε και να εξασφαλίσετε σωστή συντήρηση και επιθεώρηση του εξοπλισμού αυτού·
- να παράσχετε γραπτές οδηγίες που να προσδιορίζουν τις διαδικασίες που πρέπει να τηρηθούν σε συγκεκριμένες περιστάσεις στο εργοτάξιο.

Εργασία που μπορεί να συνεπάγεται έκθεση στον αμίαντο

Εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα (όπως οι επαγγελματίες που αναφέρονται παραπάνω) που εργάζονται είτε στα δομικά στοιχεία είτε στις τεχνικές εγκαταστάσεις ενός κτιρίου που μπορεί να περιέχει αμιαντούχα υλικά, θα πρέπει:

- να εξασφαλίσετε ότι είναι επαρκώς εκπαιδευμένα ώστε να μπορούν να αναγνωρίσουν τα αμιαντούχα υλικά·
- να ερευνήσετε σχολαστικά αν υπάρχει αμίαντος πριν ξεκινήσει οποιαδήποτε εργασία·
- να εκτιμήσετε τον κίνδυνο έκθεσης στον αμίαντο·
- να παράσχετε γραπτές οδηγίες στους υπαλλήλους σας για το τι πρέπει να κάνουν εάν συναντήσουν απρόσμενα αμίαντο ή εάν καταστρέψουν ύποπτο αμιαντούχο υλικό (άμεση διακοπή της εργασίας τους και πρόληψη της έκθεσης και άλλων ατόμων· πρόληψη της διασποράς της ρύπανσης)·
- εάν και όποτε συμβεί τέτοιο περιστατικό, είτε να ζητήσετε ανάλυση δείγματος του ύποπτου υλικού είτε να ενεργήσετε θεωρώντας ότι περιέχει αμίαντο.

Εάν ταυτοποιηθεί αμίαντος, τότε θα πρέπει:

- να εκτιμήσετε κατά πόσον η εργασία του καθαρισμού θα επιφέρει έκθεση των εργαζομένων που είναι μόνο σποραδική και μειωμένης έντασης (παραδείγματα δίνονται στο τμήμα 11.1).
 - εάν ισχύει κάτι τέτοιο, τότε η εργασία απαλλάσσεται από τις απαιτήσεις γνωστοποίησης στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους (και εφαρμόζεται η πρακτική του κεφαλαίου 11)·
 - εάν δεν ισχύει κάτι τέτοιο η εργασία πρέπει να αντιμετωπιστεί ως γνωστοποιήσιμη (κεφάλαιο 12)·
 - είτε η εργασία υπόκειται σε γνωστοποίηση είτε δεν υπόκειται, πρέπει να συνταχθεί γραπτή εκτίμηση κινδύνου και να είναι διαθέσιμη·
- να αποφασίσετε εάν χρειάζεστε ειδικό εργολάβο (κεφάλαιο 6), σύμφωνα με τις εθνικές κανονιστικές διατάξεις·
- να αναφέρετε το περιστατικό στην αρχή ελέγχου εφαρμογής του νόμου (κατά περίπτωση)·
- να κρατήσετε σε ένα αρχείο τα στοιχεία (εργαστηριακή ανάλυση των δειγμάτων) και να καταγράψετε τους λόγους για τους οποίους πήρατε τις αποφάσεις σας·
- να επανεξετάσετε το περιστατικό και να θέσετε σε εφαρμογή μέτρα για να μην ξανασυμβεί στο μέλλον παρόμοιο περιστατικό·
- να καταγράψετε, ενδεχομένως, την έκθεση του εργαζομένου στον αμίαντο και να του παράσχετε στοιχεία για τον ιατρικό του φάκελο (βλέπε κεφάλαιο 19)·
- η καλύτερη πρακτική είναι η τήρηση μητρώων (π.χ. εκπαίδευσης, εκτιμήσεων κινδύνου, γραπτών οδηγιών εργασίας και εργαστηριακών αναλύσεων και σημειώσεων σχετικά με τυχόν περιστατικά).

Εργασία χαμηλού κινδύνου με αμίαντο

Πρακτικές διαδικασίες

Εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα που πρόκειται να εκτελέσουν εργασία χαμηλού κινδύνου με αμιαντούχα υλικά, θα πρέπει να εξασφαλίσετε ότι ο σχεδιασμός, η προετοιμασία, η εκπαίδευση κ.λπ. όπως περιγράφονται παραπάνω και σε προηγούμενα κεφάλαια έχουν ολοκληρωθεί.

Όταν παράσχετε την εκτίμηση κινδύνου, θα πρέπει να εξασφαλίσετε ότι καλύπτει επαρκώς τους κινδύνους που υπάρχουν τόσο για τους υπαλλήλους όσο και για τρίτα άτομα.

Όταν παράσχετε τις γραπτές οδηγίες, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εκτελεστεί η εργασία στο εργοτάξιο, θα πρέπει να συμπεριλάβετε τις πρακτικές διαδικασίες που περιγράφονται στη συνέχεια με τυχόν λεπτομέρειες που αφορούν ειδικά το εργοτάξιο (π.χ. διαδρομή απομάκρυνσης των αποβλήτων).

Να περιορίσετε τον αριθμό των ατόμων που συμμετέχουν στην εκτέλεση της εργασίας.

Θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσετε ότι ο απαραίτητος εξοπλισμός για την εφαρμογή αυτών των διαδικασιών είναι διαθέσιμος και σε καλή κατάσταση λειτουργίας.

Θα πρέπει να εξασφαλίσετε ότι οι εργασίες διευθύνονται και εποπτεύονται όπως πρέπει, ώστε να επιθεωρείται και να ελέγχεται η τήρηση των οδηγιών για ασφαλείς εργασιακές πρακτικές.

Να καταρτίσετε και να τηρείτε αρχεία για το προσωπικό, το χρόνο που απασχολείται σε εργασίες με αμίαντο και την έκθεση του προσωπικού στον αμίαντο η οποία μετρήθηκε ή εκτιμήθηκε.

Καθαρισμός υδρορροής στέγης αμιαντοσιμέντου

Εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα που πρόκειται να καθαρίσουν θραύσματα (μιάζα) από υδρορροή σε στέγη αμιαντοσιμέντου, θα πρέπει να θεωρήσετε ως δεδομένο ότι τα θραύσματα περιέχουν αμίαντο. Γι' αυτό, θα πρέπει να κανονίσετε και να φροντίσετε ώστε:

- η εκτίμηση κινδύνου να περιλαμβάνει, αφενός, τους κινδύνους από τον αμίαντο και τους κινδύνους πτώσης από μεγάλο ύψος και, αφετέρου, τους κινδύνους για τρίτα άτομα (από τον αμίαντο και από αντικείμενα που μπορούν να πέσουν από μεγάλο ύψος)·
- να υπάρχουν γραπτά σχέδια εργασίας για να γίνει η εργασία όπως προαναφέρεται, τα οποία να περιλαμβάνουν επίσης την ασφαλή εργασία σε μεγάλο ύψος·
- παρόντες είναι μόνο ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός ατόμων·
- τα άτομα αυτά είναι εκπαιδευμένα κατάλληλα όσον αφορά τους κινδύνους από τον αμίαντο και την εργασία σε μεγάλο ύψος·

- υπάρχουν τα σωστά μέσα ατομικής προστασίας και ο σωστός εξοπλισμός ασφαλείας·
- υπάρχουν διευθετήσεις για τη διάθεση των αποβλήτων όπως πρέπει (βλέπε κεφάλαιο 15)·
- να είναι αυστηρός ο οπτικός έλεγχος μετά την ολοκλήρωση της εργασίας.

Εργασίες με αμιάντο που υπόκεινται σε γνωστοποίηση

Προετοιμασίες

Όπως περιγράφεται στα προηγούμενα κεφάλαια, εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα που πρόκειται να αναλάβουν υποκείμενη σε γνωστοποίηση εργασία με αμιαντούχα υλικά, πρέπει να έχετε προβεί στις εξής ενέργειες:

- να έχετε εξασφαλίσει την περάτωση του προγραμματισμού (εκτίμηση κινδύνου και σχέδιο εργασίας), της προετοιμασίας, της κατάρτισης κ.λπ., καθώς και την ύπαρξη των αναγκαίων φακέλων στον χώρο των εργασιών και την κατανόησή τους από τους εργάτες (κεφάλαια 5 έως **Error! Reference source not found.**).
- να έχετε εξασφαλίσει ότι έχει μελετηθεί η ασφάλεια των άλλων προσώπων και έχουν ληφθεί τα σχετικά μέτρα προστασίας.
- να έχετε συμβουλευθεί τους διαχειριστές του κτιρίου και κάθε άλλο πρόσωπο που μπορεί να ενδιαφέρεται να εξασφαλίσει ότι το σχέδιο εργασίας είναι κατάλληλο για τον συγκεκριμένο σκοπό και ότι από την εφαρμογή του δεν προκύπτει κανένας άλλος κίνδυνος για την υγεία και την ασφάλεια.
- να έχετε εξασφαλίσει ότι **οι διαδικασίες έκτακτης ανάγκης του σχεδίου εργασίας** λαμβάνουν υπόψη τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης για το σύνολο των εγκαταστάσεων, καθώς και ότι το βασικό προσωπικό κατανοεί όλες τις σχετικές διαδικασίες έκτακτης ανάγκης.
- να έχετε εξασφαλίσει ότι το **λεπτομερές και αναφερόμενο ειδικά στις συγκεκριμένες εγκαταστάσεις σχέδιο εργασίας** (που καταρτίζεται από αρμόδιο άτομο) περιέχει όλες ανεξαιρέτως τις πρακτικές πληροφορίες που αφορούν τις συγκεκριμένες εγκαταστάσεις (π.χ. η διαδρομή που πρέπει να ακολουθείται για την απομάκρυνση των αποβλήτων, κάθε άλλος κίνδυνος για την υγεία και ασφάλεια πλησίον της περιοχής εργασιών ή συνεπαγόμενος από τη διατάραξη του αμιάντου) (κεφάλαιο 5).
- να έχετε εξασφαλίσει ότι ο εξοπλισμός (συμπεριλαμβανομένων των μέσων ατομικής προστασίας και του αναπνευστικού εξοπλισμού προστασίας) που απαιτείται για την εφαρμογή αυτών των διαδικασιών υπάρχει και είναι σε καλή λειτουργική κατάσταση, ενώ είναι εύκολη και η πρόσβαση στους φακέλους τακτικών επιθεωρήσεων από ένα ή περισσότερα αρμόδια άτομα (κεφάλαιο **Error! Reference source not found.**).
- να έχετε εξασφαλίσει ότι όλοι οι εργαζόμενοι στην περιοχή με αμιάντο μπορούν να ταυτοποιηθούν αμέσως για τους σκοπούς της σύγκρισης με τους φακέλους (κεφάλαιο 7).

Ασφάλεια, ιατρικές εξετάσεις και μητρώα έκθεσης

Ως εργοδότης του εργαζομένου που εκτίθεται στον αμιάντο, οφείλετε:

- να τηρείτε επαρκή επίπεδα ασφάλειας.
- να προβλέπετε ιατρικές εξετάσεις για αμιάντο για όλους τους υπαλλήλους πριν από την έκθεση στον αμιάντο και στη συνέχεια τουλάχιστον μία φορά κάθε 3ετία (κεφάλαιο **Error! Reference source not found.**).
- να εξασφαλίσετε ότι οι φάκελοι υγείας και οι φάκελοι έκθεσης τηρούνται για ένα χρονικό διάστημα τουλάχιστον 40 ετών.
- να εξασφαλίσετε ότι όλοι οι υπόλοιποι φάκελοι τηρούνται με τάξη και φυλάσσονται επί

τουλάχιστον 10 έτη.

Γνωστοποίηση

Πριν από την έναρξη των εργασιών, η οδηγία 2003/18/EK απαιτεί να υποβάλετε «κοινοποίηση [...] προς την υπεύθυνη αρχή (του κράτους μέλους) [...], σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις» (η οποία και μπορεί να καθορίσει πόσο νωρίτερα πρέπει να γίνεται η κοινοποίηση – π.χ. 14 ή 28 ημέρες). «*Η κοινοποίηση αυτή πρέπει τουλάχιστον να περιλαμβάνει συνοπτική περιγραφή:*

- της τοποθεσίας του εργοταξίου·
- των χρησιμοποιούμενων ή διακινούμενων τύπων και ποσοτήτων αμιαντούχων υλικών·
- των δραστηριοτήτων και των εφαρμοζόμενων μεθόδων·
- του αριθμού των απασχολούμενων εργαζομένων·
- της ημερομηνίας έναρξης και της διάρκειας των εργασιών·
- των μέτρων που λαμβάνονται για να περιοριστεί η έκθεση των εργαζομένων στον αμίαντο».

Η κοινοποίηση μπορεί επίσης να περιλαμβάνει:

- το σχέδιο εργασίας·
- αριθμούς τηλεφώνου για επικοινωνία, και
- προβλεπόμενες ημερομηνίες άλλων βασικών πτυχών των εργασιών (π.χ. έλεγχος αποκλεισμού της περιοχής με τη χρήση καπνού και έλεγχος απορρύπανσης).

«Όποτε μια μεταβολή των συνθηκών εργασίας ενδέχεται να συνεπάγεται σημαντική αύξηση της έκθεσης σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο, πρέπει να γίνεται νέα κοινοποίηση.» Πρέπει επίσης να γνωστοποιήσετε στην εθνική αρχή κάθε αλλαγή στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών ή σημαντική αλλαγή στις μεθόδους εργασίας.

Απαιτήσεις σχετικά με τη διαχείριση της περιοχής εργασιών

Εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα που πρόκειται να αναλάβουν υποκείμενη σε γνωστοποίηση εργασία με αμιαντούχα υλικά, στο πλαίσιο των προετοιμασιών σας οφείλετε:

- να ορίσετε υπεύθυνο εργασιών ένα ικανό άτομο που θα επιβλέπει την εκτέλεση των εργασιών.

Η διαχείριση της περιοχής εργασιών πρέπει να εξασφαλίζει τον επαρκή έλεγχο της ζώνης εργασιών, βάσει των ακόλουθων σημείων:

- η περιοχή εργασιών είναι απομονωμένη και αποκλεισμένη επαρκώς·
- διαρκής παρουσία προειδοποιητικών πινακίδων και εμποδίων·
- η ασφάλεια των εργαζομένων και τρίτων προσώπων είναι επαρκής·
- επαρκής έλεγχος του αέρα γύρω από το περιβάλλον της αποκλεισμένης περιοχής κατά τη διάρκεια των εργασιών (βλ. κεφάλαιο **Error! Reference source not found.**) και άμεση γνωστοποίηση των σχετικών αποτελεσμάτων στους επιβλέποντες την περιοχή εργασιών·
- η εγκατάσταση απορρύπανσης είναι σε καλή λειτουργική κατάσταση από την έναρξη των πρώτων εργασιών στην περιοχή έως και μετά την αποσυναρμολόγηση της έγκλειστης περιοχής·
- σχέδιο έκτακτης ανάγκης που περιέχει επαρκείς πληροφορίες ειδικά για τη

συγκεκριμένη περιοχή, π.χ. στοιχεία για επικοινωνία με το πλησιέστερο νοσοκομείο. Πρέπει επίσης να αναθέσετε σε ειδικευμένο άτομο τη διενέργεια ανεξάρτητου ελέγχου απορρύπανσης.

Περιβλήμα για εργασία αφαίρεσης αμιάντου

Εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα που πρόκειται να αναλάβουν υποκείμενη σε γνωστοποίηση εργασία με αμιαντούχα υλικά, στο πλαίσιο των προετοιμασιών σας οφείλετε να εξασφαλίσετε τα εξής:

- οι προετοιμασίες στην περιοχή εργασίας και η συναρμολόγηση του περιβλήματος έχουν ανατεθεί σε επαρκώς εκπαιδευμένους και ικανούς εργάτες·
- η προετοιμασία της περιοχής εργασίας αναφέρεται με όλες τις σχετικές λεπτομέρειες στην εκτίμηση κινδύνου και στο σχέδιο εργασίας·
- το έργο της προετοιμασίας εποπτεύεται και επιθεωρείται επαρκώς·
- έχουν εγκατασταθεί αποτελεσματικά συστήματα για την παρακολούθηση, την επιθεώρηση και τη συντήρηση του περιβλήματος (βλ. τμήμα **Error! Reference source not found.**).

Ατομική απορρύπανση

Εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα που αναλαμβάνουν εργασίες αφαίρεσης αμιάντου, πρέπει να εξασφαλίσετε τα εξής:

- τα άτομα είναι σωστά εκπαιδευμένα στη χρήση της μονάδας απορρύπανσης·
- οι ρυπασμένες φόρμες μίας χρήσης, πετσέτες και φίλτρα είναι τοποθετημένα σε σάκους στην τελευταία βρώμικη περιοχή ως απόβλητα που έχουν ρυπανθεί με αμιάντο·
- η μονάδα βρίσκεται σε καλή κατάσταση, με τις αναγκαίες παροχές (καυτό νερό, αφροντούς σε μορφή τζελ, βούρτσες νυχιών, πετσέτες κ.λπ.) και προστασία από αντίξοες καιρικές συνθήκες (π.χ. πάγωμα των σωληνώσεων παροχής νερού).

Καταστολή της σκόνης

Εάν απασχολείτε άτομα για την αφαίρεση αμιαντούχων υλικών, πρέπει να παρέχετε αποτελεσματική επίβλεψη ώστε να εξασφαλίσετε τα εξής:

- τηρούνται οι διαδικασίες για την ασφάλεια, και
- χρησιμοποιούνται μόνον οι μέθοδοι αφαίρεσης που περιγράφονται στο σχέδιο εργασίας·
- ΔΕΝ πρέπει να γίνεται καμία αλλαγή στις μεθόδους εργασίας χωρίς να προηγηθεί αναθεώρηση της εκτίμησης κινδύνου και του σχεδίου εργασίας·
- για τις εργασίες αφαίρεσης αμιάντου ακολουθείται η καλύτερη πρακτική (όπως αυτές που περιγράφονται στον παρόντα οδηγό).

Κατεδάφιση

Εάν απασχολείτε άτομα σε εργασίες κατεδάφισης που περιλαμβάνει αμιαντούχα υλικά, πρέπει να εξασφαλίσετε ότι:

- υπάρχει αποτελεσματικός συντονισμός μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων στο εργοτάξιο, και ειδικότερα ότι οι εργασίες κατεδάφισης δεν θέτουν σε κίνδυνο τους εργαζομένους που αφαιρούν αμιάντο και αντιστρόφως·
- οι εργασίες αφαίρεσης αμιάντου γίνονται με βάση την καλύτερη πρακτική (όπως παρουσιάζεται στον παρόντα οδηγό)·
- όλοι οι εργάτες έχουν εκπαιδευτεί καταλλήλως (π.χ. για να μπορούν οι εργαζόμενοι στην κατεδάφιση να αναγνωρίζουν τα υλικά που μπορεί να περιέχουν αμιάντο και να ξέρουν τι να κάνουν όταν αποκαλύπτονται τέτοια υλικά)·
- τα αμιαντούχα υλικά που αποκαλύπτονται κατά τη διάρκεια των εργασιών κατεδάφισης αφαιρούνται και απορρίπτονται ως απόβλητα ρυπασμένα με αμιάντο.

Ο εργαζόμενος και το περιβάλλον εργασίας

Εάν απασχολείτε άτομα των οποίων η εργασία μπορεί να συνεπάγεται έκθεση στον αμιάντο σε συνθήκες όπως αυτές που περιγράφονται στο παρόν κεφάλαιο, οφείλετε:

- να παρακολουθείτε την κατάσταση των εργατών και να έχετε σύστημα που να εξασφαλίζει την αποφυγή κινδύνων για την ασφάλειά τους (π.χ. αναπνευστικός εξοπλισμός προστασίας που καθίσταται λιγότερο αποτελεσματικός όταν κάποιος εργάτης έχει γένια, ή επανεξέταση της επιλογής αναπνευστικού εξοπλισμού προστασίας εάν κάποιος εργάτης παρουσιάζει σημαντική αλλαγή στη σωματική του κατάσταση)·
- να λάβετε υπόψη τις πρακτικές δυσκολίες στην προσπάθεια να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι πρόκλησης μυοσκελετικών διαταραχών από την εργασία, ή τα προβλήματα από την παρεμπόδιση της σωστής χρήσης του αναπνευστικού εξοπλισμού προστασίας·
- να οργανώσετε αποτελεσματικά συστήματα για να επιτύχετε ανεκτές θερμικές συνθήκες στον χώρο εργασίας, όπως:
 - ψύξη/θέρμανση·
 - προστατευτικό μονωτικό περίβλημα στα θερμά στοιχεία·
 - κατάλληλο προστατευτικό ιματισμό·
 - πρόσθετο εξαερισμό·
 - ωράριο εργασιών με επαρκή διαλείμματα·
- να προβλέψετε επαρκή παρακολούθηση για να ελέγχετε την ευεξία των εργατών.

Διάθεση αποβλήτων

Εάν απασχολείτε άτομα των οποίων η εργασία συνεπάγεται ενέργειες για τη διάθεση αποβλήτων που περιέχουν αμίαντο, οφείλετε:

- να προβείτε σε εκτίμηση κινδύνου (όπως στο κεφάλαιο 5) για να εκτιμήσετε την πιθανή έκθεσή τους, καθώς και την πιθανή έκθεση άλλων ατόμων κατά την εργασία αυτή·
- να δώσετε γραπτές οδηγίες για μεθόδους εργασίας που ελαχιστοποιούν την έκθεση των εργαζομένων στον αιωρούμενο αμίαντο·
- να ακολουθήσετε την καλύτερη πρακτική (όπως παρουσιάζεται στον παρόντα οδηγό)·
- να εξασφαλίσετε επαρκή εκπαίδευση και ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους·
- να προβλέψετε επαρκή παρακολούθηση των συγκεντρώσεων αιωρούμενων ινών αμιάντου για να προσδιοριστεί η έκθεση των εργατών και τρίτων ατόμων·
- να τηρείτε μητρώα για τον αμίαντο που απορρίπτεται (π.χ. για τη θέση των παρτίδων των αποβλήτων σε χώρους υγειονομικής ταφής)·
- να εξασφαλίσετε ότι οι εργάτες έχουν λάβει επαρκή μέσα ατομικής προστασίας και τα χρησιμοποιούν σωστά (π.χ. αναπνευστικό εξοπλισμό προστασίας και ολόσωμες φόρμες, στις περιπτώσεις που συνιστάται βάσει των αποτελεσμάτων της εκτίμησης κινδύνου)·
- να συμμορφωθείτε με τους εθνικούς κανονισμούς σχετικά με την εργασία που συνεπάγεται επαφή με αμίαντο.

Παρακολούθηση και μέτρηση

Εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα που αφαιρούν αμίαντο, οφείλετε:

- να εξασφαλίσετε ότι οι έλεγχοι (παρακολούθηση ατομικής έκθεσης, έλεγχος καθαρισμού κ.λπ.) θα διενεργηθούν από ειδικευμένο και διαπιστευμένο άτομο ή οργανισμό·
- να εξασφαλίσετε ότι η παρακολούθηση των αιωρούμενων ινών, εφόσον είναι αναγκαία, θα πραγματοποιηθεί από ανεξάρτητο άτομο ή οργανισμό που δεν έχει καμία σχέση με τον εργολάβο των εργασιών για τον αμίαντο·
- να δώσετε στον οργανισμό παρακολούθησης το σχέδιο εργασίας πριν οι υπάλληλοί του επισκεφθούν το εργοτάξιο·
- να εφαρμόζετε στρατηγική παρακολούθησης που να είναι κατάλληλη για τη φύση, την έκταση, τη θέση και την πολυπλοκότητα των εργασιών για τον αμίαντο·
- να τηρείτε μητρώο υπαλλήλων (αυτών που αναλαμβάνουν εργασία υποκείμενη σε γνωστοποίηση), στο οποίο θα καταγράφονται οι δραστηριότητές τους και οι εκθέσεις που έχουν υποστεί, να το φυλάσσετε τουλάχιστον για 40 έτη και να το δίνετε στη διάθεση των κατωτέρω:
 - στην αρμόδια εθνική αρχή και στον γιατρό που είναι υπεύθυνος για την ιατρική επίβλεψη·
 - σε κάθε άτομο χωριστά, όταν ζητά πρόσβαση στα στοιχεία που αφορούν τη δική του έκθεση·
 - στους εκπροσώπους των εργαζομένων, όταν ζητούν ομαδικά στοιχεία που έχουν εγγραφεί στο μητρώο·
- να εξασφαλίσετε ότι η παρακολούθηση της ατομικής έκθεσης θα διενεργείται σε τακτική βάση, σύμφωνα με τις εθνικές απαιτήσεις, και ότι τα μητρώα θα φυλαχτούν τουλάχιστον για 40 έτη·
- να προβείτε εγκαίρως στις σχετικές ενέργειες, ανάλογα με τα αποτελέσματα που θα λάβετε από τον οργανισμό παρακολούθησης.

Άλλα άτομα που αφορά ο οδηγός

Εάν απασχολείτε ή καθοδηγείτε άτομα που εκτελούν με κάποια ιδιότητα εργασία σε αμιαντούχα υλικά, οφείλετε:

- να βεβαιωθείτε ότι κατανοούν τον ρόλο τους όσον αφορά την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση της έκθεσης των ίδιων ή/και άλλων ατόμων·
- να εξασφαλίσετε την παρακολούθηση, διαχείριση και σωστή συντήρηση κάθε αμιαντούχου υλικού που διατηρείται στη θέση του·
- να βεβαιωθείτε εάν οι τεχνικές προτάσεις κάθε υποψήφιου εργολάβου ανταποκρίνονται σε υψηλές προδιαγραφές όσον αφορά τον έλεγχο και την πρόληψη της έκθεσης στον αμίαντο·
- να βεβαιωθείτε ότι πληροίτε τις απαιτήσεις των εθνικών κανονισμών και της εθνικής νομοθεσίας, π.χ. σε ορισμένα κράτη μέλη οι υπεργολάβοι μπορεί να χρειάζονται σχετικές άδειες.

Αμίαντος σε άλλα σημεία (οχήματα, μηχανήματα κ.λπ.)

Εάν απασχολείτε άτομα των οποίων η εργασία συνεπάγεται έκθεση στον αμίαντο, οφείλετε:

- να εφαρμόζετε την καλύτερη πρακτική (όπως περιγράφεται στον παρόντα οδηγό)·
- να εξασφαλίσετε την επαρκή εκπαίδευση και ενημέρωσή τους σχετικά με τους κινδύνους·
- να βεβαιωθείτε ότι κατανοούν τη σημασία που έχει η ελαχιστοποίηση της έκθεσης·
- να προβείτε σε εκτίμηση κινδύνου για να προσδιορίσετε την πιθανή έκθεση στον αμίαντο·
- να δώσετε γραπτές οδηγίες (μέθοδο εργασίας) που αποτρέπουν ή ελαχιστοποιούν την έκθεση·
- να παράσχετε επαρκή και κατάλληλο εξοπλισμό (για τον έλεγχο της σκόνης και την ατομική προστασία, όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο 12)·
- να προβλέψετε τη διενέργεια επαρκούς παρακολούθησης από ανεξάρτητο αναλυτή προκειμένου να προσδιοριστούν τα επίπεδα της πραγματικής έκθεσης·
- να συμμορφωθείτε με τους εθνικούς κανονισμούς όσον αφορά την εργασία που μπορεί να συνεπάγεται επαφή με αμίαντο.

Ιατρική επίβλεψη

Εάν απασχολείτε άτομα των οποίων η εργασία μπορεί να συνεπάγεται έκθεση στον αμίαντο, οφείλετε:

- όσον αφορά τους υπαλλήλους των οποίων η εργασία συνεπάγεται επαφή με αμίαντο, να φροντίσετε για τη διενέργεια ιατρικής εξέτασης πριν από την έναρξη των εργασιών και τουλάχιστον μία φορά κάθε 3 έτη (ή συχνότερα, ανάλογα με τους εθνικούς κανονισμούς), στη συνέχεια δε για όσο χρονικό διάστημα συνεχίζεται η έκθεση στον αμίαντο·
- όσον αφορά άλλους υπαλλήλους που διατρέχουν κίνδυνο από πιθανή έκθεση στον αμίαντο, να εκτιμήσετε εάν η ιατρική επίβλεψη συνιστάται ή επιβάλλεται (σύμφωνα με τους εθνικούς κανονισμούς), με βάση την εκτίμηση κινδύνου (βλ. κεφάλαιο **Error! Reference source not found.** και τμήμα **Error! Reference source not found.**)·
- να αναφέρετε υποκείμενες σε γνωστοποίηση ασθένειες (όπως αμιάντωση, καρκίνο του πνεύμονα ή μεσοθηλίωμα) των υπαλλήλων που έχουν εκτεθεί στον αμίαντο, σύμφωνα με τους εθνικούς κανονισμούς·
- να τηρείτε φακέλους υγείας και ιατρικών εξετάσεων. Οι εθνικοί κανονισμοί μπορεί να απαιτούν την καταγραφή των σχετικών πληροφοριών (π.χ. την ολοκλήρωση ιατρικής εξέτασης για αμίαντο) και να ορίζουν τον ελάχιστο χρόνο τήρησης των

φακέλων αυτών. Να τηρείτε τους φακέλους (ή τα μητρώα) για τουλάχιστον 40 έτη. Εάν η εταιρεία σας παύσει τις δραστηριότητές της, τότε πρέπει να φροντίσετε ώστε οι ιατρικοί φάκελοι να αποσταλούν σε κατάλληλο μέρος για ασφαλή φύλαξη (το οποίο μπορεί να καθορίζεται στους εθνικούς κανονισμούς).

- να εξασφαλίσετε ότι όλοι οι εργαζόμενοι μπορούν να ταυτοποιηθούν εύκολα για τους σκοπούς της σύγκρισης με τους εν λόγω φακέλους.